

UPUTE ZA IZRADU SAMOEVALUACIJE SASTAVNICA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Sustav osiguranja i unaprje enja kvalitete podrazumijeva provjeru i pra enje djelatnosti Sveu ili-ta putem internog vrjednovanja znanstveno-nastavnih sastavnica. Za potrebe internog vrjednovanja sustava kvalitete na znanstveno-nastavnim sastavnicama Sveu ili-ta, potrebno je razviti evaluacijski model koji uklju uje:

- definiranje i pra enje pokazatelja kvalitete
- provedbu evaluacijskih postupaka
- izradu samoevaluacije studijskih programa
- izradu samoevaluacije znanstveno-nastavnih sastavnica Sveu ili-ta

1. Svrha samoevaluacije

Samoevaluacija znanstveno-nastavnih sastavnica predstavlja klju ni instrument za njihovo unutarnje vrednovanje. U procesu samoevaluacije potrebno je pratiti statisti ke pokazatelje kvalitete obrazovnog procesa - indikatore kvalitete. Indikatori kvalitete su vrijednosti koje su zna ajne za ocjenu kvalitetnog rada akademske ustanove i pomo u kojih se mjeri kvaliteta njezinog rada. To su empirijske informacije koje daju sliku o tome na koji na in ustanova realizira svoje ciljeve i osiguravaju kontinuirano pra enje razine kvalitete obrazovnog procesa.

2. Odgovornost

Za provo enje samoevaluacije sastavnica odgovorni su lanovi Odbora za osiguranje kvalitete. Samoevaluaciju na razini Sveu ili-ta provode lanovi Odbora za osiguranje kvalitete Sveu ili-ta.

3. Područje primjene

Postupak se primjenjuje na svim znanstveno-nastavnim sastavnicama Sveu ili-ta u Mostaru.

4 Princip izrade samoanalize

U procesu samoevaluacije prikupljaju se kvantitativne i kvalitativne informacije o pojedinim organizacijskim jedinicama, analiziraju se i prikazuju prikupljeni podatci. Prikupljeni podatci imaju oblik izvje- a i slufe kao materijal u postupku unutra-njeg vrjednovanja znanstveno-nastavne sastavnice.

5. Vrijeme provedbe

Samoevaluacija sastavnica e se provoditi svako tri godine.

6.Sadržaj samoanalize sastavnica Sveučilišta u Mostaru

Samoanaliza znanstveno-nastavnih sastavnica Sveu ili-ta u Mostaru sastoji se od 11 cjelina koje u potpunosti opisuju njihovu djelatnost:

1.UVOD

1.1 Ocjena stanja kao starta za budući razvoj

1.2 Misija, strategija i ciljevi obrazovanja – zašto i koga obrazujemo?

1.3 Identitet i prepoznatljivost znanstveno-nastavne sastavnice u okruženju

1.4 Dinamika realizacije razvojnih ciljeva, kao i na ela i pravila djelovanja kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi.

2.NASTAVNI PLANOVI I PROGRAMI STUDIJA

2.1. Razvojna i sadržajna transformacija obrazovnih programa

2.2. Opis koncepcije nastavnog programa (usmjerenja, smjerovi, kolegiji)

2.3. Planovi i programi prema profilima i usmjerenjima za: -dodiplomske, diplomske i ó doktorske studije.

2.4. Svrha programa i vrste poslova za koje program osposobljava. Opisati razlike me u pojedinim profilima obrazovanja.

2.5 Ocjena tekućih nastavnih planova i programa

- od ukupnog broja predmeta tijekom studija, navesti broj obveznih i broj izbornih predmeta
- navesti koliko nastavnih obveza (u %) izvode nastavnici i suradnici u stalnom radnom odnosu, a koliko oni koji nisu stalno zaposleni
- navesti predmete na pojedinim programima na kojima je vi-e od 150 studenata ó organizira li se nastava u vi-e turnusa i angaffira li se ve i broj nastavnika
- navesti u kakvom su odnosu, u nastavnom procesu, pojedini oblici nastave:

ZASTUPLJENOST POJEDINIHL OBLIKAL NASTAVE U STUDIJU	
Vrsta nastave	%
Predavanja	
Vjeffbe	
seminari	
Prakti na rad	
Mentorstvo	
Samostalan rad	
Ostalo (navesti)	
UKUPNO	100%

- navesti na in na koji su organizirani ispiti

ZASTUPLJENOST POJEDINIHL OBLIKAL ISPITAL U STUDIJU	
Vrsta ispita	%
Samo usmeno	
Samo pismeno	
Pismeno i usmeno	
Drugo (navesti)	
UKUPNO	100%

- navesti prakticiraju li se kolokviji iz pojedinih kolegija, ili bilo koji drugi na in provjere znanja studenata tijekom akademske godine, a prije završetka nastave i redovitih ispitnih rokova
- navesti (u %) u kojoj mjeri su predmeti pokriveni literaturom:

ZASTUPLJENOST LITERATURNIH IZVORA U STUDIJU	
Literatura	%
Vlastita izdanja	
Druga literatura na hrvatskom jeziku	
Literatura na stranom jeziku	
Ne postoji literatura	
Drugo (navesti)	
UKUPNO	100%

- navesti objavljuju li se ispitni rokovi za cijelu godinu na početku akademske godine,
- navesti provodi li se analiza rezultata ispita:

ZASTUPLJENOST POJEDINIHLI OBLIKA EVALUACIJE ISPITA U STUDIJU	
Oblici	%
Po svim kolegijima	
Po svim nastavnicima	
Usporedba rezultata ispita po kolegijima	
Usporedba rezultata ispita po nastavnicima	
Drugo (navesti)	
UKUPNO	100%

2.6. Organizacija i priroda poslijediplomskih studija (za stjecanje zvanja magistra znanosti i doktora znanosti)

- postoji li veza poslijediplomskih studija s postojećim znanstvenim projektima
- broj upisanih studenata na poslijediplomski studij i broj onih koji su magistrirali u posljednjih 5 godina
- broj kandidata koji su doktorirali u posljednjih 5 godina

2.7. Periodi pregled nastavnih programa

- navesti tko je odgovoran za reviziju programa; tko pokreće i koliko često obnavlja nastavne programe
- navesti potrebu za provedbom novih nastavnih metoda za koje nema uvjeta na znanstvenonastavnoj sastavnici.

3. ZNANSTVENI PROGRAMI

Karakterizacija razvojnih opredjeljenja u obliku i sadržaju znanstvene djelatnosti
 Odobreni znanstveni projekti.

Istaknuti područja u kojima znanstveno-nastavna sastavnica izvodi program koji je konkurentan na međunarodnom planu.

Uključivanje studenata u znanstveno-istraživački rad.

Partneri u organiziranju, izvedbi i financiranju znanstvenih projekata.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA

Razmjena studenata s drugim visokim učilištima u inozemstvu.

Sudjelovanje studenata u međunarodnim programima i navesti programe u kojima su studenti sudjelovali u posljednjih 5 godina (po godinama) i navesti broj studenata koji je sudjelovao u tim programima.

Navesti međunarodne institucije s kojima znanstveno-nastavna sastavnica surađuje. Opisati suradnju i broj nastavnika koji sudjeluje u realizaciji programa suradnje.

Navesti broj i prirodu objavljenih radova na međunarodnim skupovima koje su prezentirali nastavnici znanstveno-nastavne sastavnice u posljednjih 5 godina. Navesti zemlje u kojima su nastavnici prezentirali svoje radove.

5. LJUDSKI POTENCIJALI

- Znanstveno-nastavni djelatnici i nastavni djelatnici:
- navesti prosječan broj sati tjedno po nastavniku (ukupan broj sati stvarno izvedene nastave podijeliti s brojem tjedana nastave i s brojem nastavnika)
- navesti raspone u nastavnoj obvezi pojedinih nastavnika od onog s najmanjim do onog s najvećim brojem nastavnih sati tjedno
- koliki broj nastavnika koji izvodi odgovarajuće oblike nastave ima zadovoljavajuću i potrebnu kvalifikaciju za izvođenje tog oblika nastave; navedite postotak
- opisati način na koji se vodi briga o znanstvenom pomlatku
- postoji li poseban program izobrazbe mladih znanstvenika, s predvidivim vremenom stjecanja akademskih titula
- navesti broj objavljenih knjiga, udžbenika i ostale literature (za potrebe nastave) od strane profesora sastavnice u posljednjih 5 godina
- navesti po godinama pojedinačno:
  - popis stalnih nastavnika s punim i djelomičnim radnim vremenom, s naznakom zvanja, za područja i kolegije
  - popis vanjskih suradnika s naznakom zvanja, za područja i kolegije
  - udio vanjske suradnje u nastavi
  - broj studenata
  - omjer broja nastavnika i broja studenata
  - ukupna godišnja satnica osnovnih programa
  - okvirne potrebe za novim nastavnicima.
- Ostali djelatnici -broj ostalih djelatnika po stručnoj spremi i obrazovnom profilu, te po poslovima koje obavljaju i zanimanjima.
- Starosna dob nastavnika:
  - prosječna starost svih nastavnika
  - prosječna starost nastavnika u zvanju docenta i višeg
  - prosječna dob asistenata.
- Navedite sljedeće podatke:
  - prosječan broj studenata na jednog nastavnika (svi studenti i svi nastavnici)
  - prosječan broj studenata na pojedinoj godini studija po jednom nastavniku koji izvodi nastavu na toj godini studija

- prosje an broj studenata po jednom asistentu
- prosje an broj diplomiranih po jednom nastavniku.
- U kojoj mjeri administrativno, tehni ko i pomo no osoblje pomaže u radu nastavnica i studentima i u kojoj mjeri su nastavnici i asistenti zadovoljni radom i odnosom tog osoblja.
- .Stimulira li se osoblje na kvalitetniji rad i kako.

6. STUDENTI I STUDIRANJE

Studenti i njihovo obrazovanje

- Osnovni podatci o broju upisanih studenata u prvu godinu studija u zadnjih 5 godina po smjerovima

I.GODINA STUDIJA

AKAD. GODINA	REDOVITI BEZ PLA ANJA			REDOVITI S PLA ANJEM			IZVANREDNI			UKUPNO		
	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno
200 /0												
200 /0												
200 /0												
200 /0												
200 /0												

- Osnovni podatci o broju upisanih studenata u posljednjih 5 akademskih godina, po smjerovima i ukupno za cijelu sastavnicu

UKUPAN BROJ STUDENATA

AKAD. GODINA	REDOVITI BEZ PLA ANJA			REDOVITI S PLA ANJEM			IZVANREDNI			UKUPNO		
	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno	m	fl	ukupno
200 /0												
200 /0												
200 /0												
200 /0												
200 /0												

Uspje–nost studiranja
pokazatelji uspje–nosti:

Broj upisanih po godinama studija

Broj upisanih po godinama studija									
2003		2004		2005		2006		2007	
godina	upisani	godina	upisani	godina	upisani	godina	upisani	godina	upisani
I		I		I		I		I	
II		II		II		II		II	
III		III		III		III		III	
IV		IV		IV		IV		IV	
V		V		V		V		V	
VI		VI		VI		VI		VI	

Broj diplomiranih studenata,

Broj diplomiranih studenata				
2003	2004	2005	2006	2007

Prosječna duljina studiranja

Pregledom evidencije diplomiranih, za zadnjih 5 godina potrebno je pronaći i podatke za svakog diplomanta kad se prvi put upisao na znanstveno-nastavnu sastavnicu te ga usporediti s podatkom o datumu diplomiranja. Usporedbom ta dva podatka dobije se duljina studiranja u mjesecima koju je potrebno prebaciti u godine. Kada se popi-u sve duljine studiranja za studente koji su diplomirali u jednoj kalendarskoj godini, potrebno je izraziti prosječnu duljinu studiranja te taj broj upisati uz odgovarajuću godinu.

Prosječna duljina studiranja				
2003	2004	2005	2006	2007

Prosječna ocjena studija

Pregledom evidencije diplomiranih, u zadnjih 5 godina, potrebno je za svakog studenta koji je diplomirao u određenoj kalendarskoj godini naći i (ili izraziti) prosječnu ocjenu studija. Prosječna ocjena vezana uz kalendarsku godinu dobije se izrazom unom prosjeka svih prosječnih ocjena osoba koje su diplomirale u toj godini.

Prosječna ocjena studiranja				
2003	2004	2005	2006	2007

Socio-ekonomska obilježja studenata:

Struktura studenata prema završenoj srednjoj školi		
SSS	Broj studenata	% od upisanih
Navedi vrste škola		
UKUPNO		100%

Struktura studenata prema uspjehu na završnom/maturalnom ispitu		
Uspjeh	Broj studenata	% od upisanih
Izvrstan (5)		
Vrlodobar (4)		
Dobar (3)		
Dovoljan (2)		
UKUPNO		100%

Struktura studenata prema boravku za vrijeme studija		
Vrsta studenata	Broj studenata	% od upisanih
Kod roditelja		

Studentski dom		
podstanar		
ostalo		
UKUPNO		100%

Struktura studenata prema mjestu stalnog boravka		
Županija	Broj studenata	% od upisanih
UKUPNO		100%

Struktura studenata prema spolu		
spol	Broj studenata	% od upisanih
flenski		
mu-ki		
UKUPNO		100%

Broj prijavljenih kandidata za studij u odnosu na upisnu kvotu

Broj prijavljenih kandidata za upis u I.godinu/broj upisanih (upisna kvota)									
2003		2004		2005		2006		2007	
Prijavljeni	upisani	Prijavljeni	upisani	Prijavljeni	upisani	Prijavljeni	upisani	Prijavljeni	upisani

Osipanje i zavr-etak studija

GODINA	BRUCO™	OSIPANJE STUDENATA NAKON		% DIPLOMIRANIH OD BROJA BRUCO™ NAKON			
		1. godine	2. godine	4. godine	5. godine	6. godine	nakon 6. godine
200 /0							
200 /0							
200 /0							
200 /0							
200 /0							

Zapošljavanje po diplomiranju

Neke od znanstveno-nastavnih sastavnica vode temeljite evidencije o na inu i brzini zapo-šljavanja diplomanata, negdje te podatke imaju udruge diplomiranih studenata, negdje podatci postoje pri komorama i profesionalnim udrufenjima. Kako je ovo prvi put da se na razini Sveu ili-ta poku-avaju pratiti ovi podatci, tablica je ograni ena na prethodnu kalendarsku godinu. Podatak o broju diplomiranih je egzaktan, dok se drugi podatci mogu dobiti na upit. Pri dostavi podataka potrebno je navesti izvor podataka ili na in na koji se do

njih do-lo.

Zapošljavanje po diplomiranju							
diplomirali u 2006. godini ukupno:							
gospodarstvo	prosvjeta	zdravstvo	znanost i visoko obrazovanje	uprava	ostalo	UKUPNO	
						zaposleni	nezaposleni

Objasniti prolaznost studenata iz godine u godinu.

Prolaznost po godinama studija								
godina	Redoviti bez pla anja		Redoviti bez pla anja ponavlja i		Izvanredni		UKUPNO	
	Upisani redovito	ponavlja i	Upisani redovito	ponavlja i	Upisani redovito	ponavlja i	Upisani redovito	ponavlja i
I								
II								
III								
IV								
V								
VI								

Navedite:

- na ine rada i pra enje studenata,
- reffim studija.
- Razloge osipanja.
- Prosje no trajanje studija i razlozi produfenog trajanja.
- Tko vodi brigu o apsolventima znanstveno-nastavne sastavnice?
- Provodite li ankete o zadovoljstvu studenata obrazovanjem na znanstveno-nastavnoj sastavnici? Navedite zbirne rezultate anketa.
- Postotak studenata koji se zaposli.
- Opi-ite na in i u estalost komunikacije s biv-im studentima.
- Provodite li stalnu evaluaciju nastavnika od strane studenata (ankete)? Navedite zbirne rezultate evaluacije studenata u posljednjih 5 godina.
- Na koji na in se informiraju studenti o rezultatima evaluacije nastave i nastavnika?

7. FAKTORI KVALITETE STUDIRANJA

- Sadrflaj obrazovnih programa
- Kvaliteta nastavnog osoblja
- Obrazovna infrastruktura
- Metode obrazovanja
- Prethodna pripremljenost studenata, motiviranost i uspje-nost tijekom studija

8. PROSTOR I OPREMA

Prostor

- Trenutno prostorno stanje i potrebe
- Broj u ionica za izvo enje nastave
- Povr-ina u ionici kog prostora u m² po studentu

- Površina kabinetskog prostora u m² po nastavniku
- Površina knjižnice
- Ukupan broj jedinica knjižnog fonda u knjižnici
- Površina knjižnice u m² po studentu
- Broj laboratorija za potrebe nastave

Oprema:

- U ionica
- laboratorija
- Ukupan broj radnih mjesta na raspolaganju studentima u nastavi
- Ostali prostori i sadržaji dostupni studentima
- Dostupni prostori za izvođenje nastave
- Optimalni prostorni uvjeti za izvođenje nastave
- Stanje opreme opremljenosti
- Knjižnica i broj naslova i struktura fonda knjižnice, površina, mogućnost rada studenata u knjižnici.

9. NOVČANA SREDSTVA

- Financijsko poslovanje
- Dugoročne i kratkoročne investicijske potrebe
- Specifični troškovi za nastavu

10. RAZVOJNI CILJEVI

PRILOZI

7.Sadržaj samoevaluacije Sveučilišta u Mostaru

1. UVOD

- 1.1. Zašto samoevaluacija
- 1.2. Tim za samoevaluaciju

2. INSTITUCIONALNI KONTEKST

- 2.1. Kratki prikaz razvitka institucije
- 2.2. Položaj institucije (zemljopisni položaj, značaj institucije na regionalnom i državnom nivou)
- 2.3. Kratki osvrt na situaciju na tržištu rada u okruženju i državi
- 2.4. Opće informacije o instituciji
  - 2.4.1. Struktura institucije (broj katedara i fakulteta, instituti, službe)
  - 2.4.2. Upravljanje institucijom
  - 2.4.3. Akademski proces
    - 2.4.3.1. Nastavni proces
    - 2.4.3.2. Nastavnici i suradnici
    - 2.4.3.3. Studenti
    - 2.4.3.4. Financiranje
  - 2.4.4. Prostor i oprema
    - 2.4.4.5. Prostor i oprema
    - 2.4.4.6. Osvrt na dobre strane i slabosti akademskog procesa

3. INSTITUCIONALNE NORME I VRIJEDNOSTI

- 3.1. Misija
- 3.2. Vizija
- 3.3. Organizacijska struktura
- 3.4. Evaluacija institucionalne autonomije
- 3.5. Evaluacija ostale infrastrukture
- 3.6. Evaluacija ostalih ograničenja

4. MENADŽMENT KVALITETA

- 4.1. Osiguranje kvaliteta
- 4.2. Strateški koraci i mjere

5. IZAZOVI I MOGUĆNOSTI – SWOT ANALIZA

- 5.1. Interne snage
- 5.2. Interne slabosti
- 5.3. Prilike u okruženju
- 5.4. Prijetnje u okruženju

6. STRATEŠKI MENADŽMENT I MOGUĆNOSTI PROMJENA

7. PRILOZI